

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning.

1.1. Lovforslaget falder i to hovedafsnit.

For det første foreslås der en almindelig revision og modernisering af reglerne om betalingsstandsning med henblik på at styrke kreditorernes indflydelse på betalingsstandsningens forløb og at forbedre mulighederne for en rekonstruktion af virksomheder, der er trådt i betalingsstandsning. De foreslåede nye regler bygger på betænkning nr. 983/1983 om betalingsstandsning, som er afgivet af et udvalg under justitsministeriet.

Dernæst har lovforslaget til formål at gennemføre regler, der giver stærkt forgældede skyldnere mulighed for ved skifteretten at få saneret deres gældsforpligtelser, d.v.s. få nedskrevet deres gæld til en realistisk størrelsesorden. Denne del af lovforslaget bygger på betænkning nr. 957/1982 om gældssanering, som er afgivet af et af justitsministeriet nedsat udvalg, og tilsigter at opfylde en folketingsbeslutning af 2. juni 1983.

1.2. De nugældende regler om konkurs, betalingsstandsning og tvangsakkord findes i konkurslov nr. 298 af 8. juni 1977, som ændret ved lov nr. 260 af 8. juni 1979. Konkursloven trådte i kraft den 1. april 1978. Der henvises om folketingsbehandlingen til Folketingstidende 1976/77, 2. samling, sp. 65, 774, 4997, 5115, Tillæg A, sp. 321 og Tillæg B, sp. 577 og 673

Konkursloven af 1977 bygger på konkurslovsudvalget betænkning nr. 606/1971 og afløste konkursloven af 1872 og tvangsakkordloven af 1905.

Loven fra 1977 indebar på en række væsentlige punkter ændringer i retstilstanden i forhold til de hidtidige regler. Nogle af lovens nydannelser, herunder reglerne om betalingsstandsning, var dog allerede gennemført ved lov nr. 266 af 26. juni 1975, der trådte i kraft den 1. juli 1975. Der henvises om loven fra 1975 til Folketingstidende 1974/75, 2. samling, sp. 3121, 4577, 5999, 6342, Tillæg A, sp. 3973 og Tillæg B sp. 1181.

Hovedpunkterne i konkursreformen var bl.a. en styrkelse af kurators stilling med henblik på en effektivisering af konkursbehandlingen, nye regler om omstødelse af dispositioner og retsskridt til skade for kreditorerne, ændringer i reglerne om dividenderet ved solidarhæftelse, en udbygning af bestemmelserne om gensidigt bebyrdende kontrakter, en ophævelse af adgangen for pant- og udlægshavere (bortset fra håndpanthavere) til at gennemføre tvangsauktion uden om boet, en forkortelse af en række frister med henblik på en fremskyndelse af bobehandlingen samt indførelsen af en række praktiske forenklinger, bl.a. vedrørende værnetingsreglerne.

Særlig om tilblivelsen af de gældende regler om betalingsstandsning henvises i øvrigt til betænkning nr. 983/1983, side 7.

2. Betalingsstandsning.

2.1. Som nævnt ovenfor blev reglerne om betalingsstandsning indsat i konkursloven ved ændringsloven fra 1975, og de har således været i kraft siden den 1. juli 1975. På grund af den økonomiske krise, herunder de mange virksomhedslukninger, har det i den forløbne tid været muligt at indhente et ret omfattende erfaringsmateriale vedrørende disse reglers funktion.

I betænkning nr. 983 redegør betalingsstandsningensudvalget side 7-8 for den kritik, som i den forløbne tid har været rettet mod reglerne. Som det fremgår af betænkningen, har det været anført, at betalingsstandsningensinstitutet ofte misbruges af skyldnere med det resultat, at skyldnerens virksomhed måske helt afvikles, og aktiverne smuldrer væk, uden at kreditorerne har haft indflydelse, hverken på valg af tilsyn, på dispositionerne omkring afviklingen, eller på, hvorvidt der burde være etableret kreditorværn i form af forbud mod rådighedsfratagelse m.v., jfr. konkurslovens § 12. På den anden side har det været anført, at reglerne i flere tilfælde har dannet grundlag for en vellykket akkord.

Udvalget har til belysning af problemerne i forbindelse med de gældende regler gennemført en